GROTE- OF
SINT JANSKERK
SCHIEDAM

Stichting Sint Janskerk Schiedam

Jaarverslag 2025

Inleiding

2025 is in vele opzichten een bijzonder succesvol jaar geweest waar eenieder die begaan is met de Grote of Sint Janskerk met veel plezier op terug kan kijken. Steeds vaker weten organisaties onze kerk te vinden voor goed bezochte evenementen en de openstelling rond de zomer bracht ook dit jaar weer meer bezoekers ons gebouw binnen. Een mooie stijgende lijn die we hopen vast te houden zodat het behoud van ons prachtige monument ook voor de toekomst gewaarborgd kan blijven.

Dit jaar was er één uit honderden, of wel zeshonderden. De Grote of Sint Janskerk bestond 600 jaar en dat is niet onopgemerkt gebleven. Voorzitter Huib Sneep opende het feestjaar op vrijdag 17 januari met het motto '*Vier de toekomst'*, en dat hebben we in vele vormen gedaan. De dansvoorstelling van Conny Janssen Danst zette het gebouw in de spotlights en met 'Klanken voor Jan en Alleman' vierden we de naamgever van onze kerk.

Ook werd er eindelijk aangevangen met de werkzaamheden voor de verduurzaming van onze kerk. De uitgebreide en zorgvuldige voorbereiding van onze interne verduurzamingscommissie in samenwerking met adviseur Corné Otterspeer wierpen haar vruchten af. In hoofdstuk 2 vindt u een samenvatting van deze werkzaamheden.

Een bijzondere vermelding waardig is de wederom drukbezochte MEVO-bazaar waarmee dit jaar een recordopbrengst van € 7784,90 werd opgehaald. De tomeloze inzet van de vele vrijwilligers die dit elk jaar weer voor elkaar weten te krijgen is bewonderenswaardig.

Op 15 oktober mocht het stichtingsbestuur de burgermeester dhr. H.M. Bergmann ontvangen voor een uitgebreide rondleiding waarmee de nauwe banden met ons gemeentebestuur werden aangehaald. Eerder dit jaar was de kerk al toneel voor een wel heel bijzondere dag, de opening van de festiviteiten rondom 750 jaar stadsrechten voor Schiedam.

Ook het koningshuis wist hun weg naar onze kerk te vinden. Dit jaar vond bij hoge uitzondering de uitreiking van de Geuzenpenning in Schiedam plaats. De penning werd door Koning Willem-Alexander overhandigd aan Ukraine 5 AM Coalition.

Wie bij uitstek de glimlach in zijn ogen zou hebben staan bij al bovengenoemde hoogtepunten, was onze oud-voorzitter Bram van Hengel. Zijn overlijden brengt een groot gemis in vele harten, óók het hart van de Grote *óf* Sint Janskerk.

Tot slot willen wij vanuit het bestuur onze grote dank uiten aan Ini Hemminga die eind 2025 terugtrad als bestuurslid. Met haar wortels in de kerkgemeenschap en haar scherpe blik op bestuurszaken was zij van grote toegevoegde waarde voor het stichtingsbestuur, haar gewaardeerde inzet wordt gemist.

1. 600 jaar Sint Janskerk in 2025

Het zeshonderd jarig bestaan van onze kerk is in vele vormen gevierd. Zoals eerder vernoemd werd het jaar op 17 januari feestelijk geopend tijdens de jaarlijkse bedankborrel voor vrijwilligers en gilde-leden. '*Vier de toekomst*', was het motto van de toespraak van de voorzitter, waarin niet alleen werd teruggekeken naar de afgelopen 600 jaar maar ook een blik vooruit werd geworpen naar al dat nog komen gaat.

<u>Next – Conny Janssen Danst</u>
Twee grote openbare evenementen vormden de basis van het feestjaar. In maart ontvingen we dansgezelschap Conny Janssen Danst in ons middenschip dat de veelzijdigheid van ons kerkgebouw eer aan deed met de voorstelling Next.
Ruim 600 bezoekers, verdeeld over drie avonden, hebben genoten van de expressieve voorstelling waarbij de zitplaatsen rondom de dansvloer stonden. Een unieke setting voor zowel publiek als dansers. Waarvan de laatste categorie door Janny flink werd vertroeteld met versnaperingen in de voorhof die dienst deed als kleedruimte.

<u>Klanken voor Jan en Alleman</u>
Vanuit het bestuur is in de voorbereiding de gezamenlijke wens uitgesproken een laagdrempelige viering te organiseren die de kerk als ontmoetingsplaats én huiskamer van Schiedam zou benadrukken. In samenwerking met JOeP producties en Groos Communicatie is een veelzijdig muzikaal evenement neergezet. Voor 600 cent konden bezoekers een kaartje kopen, en was je naam Jan, of een afgeleide daarvan, dan werd je nog eens extra in het zonnetje gezet. De middag begon met een samenwerking tussen gitarist Cok van Vuren en beiaardier Marianna Marras die gezamenlijk 'Smoke on the water' ten gehore brachten vanuit de kerktoren. Muzikaal gastheer Ruwhel Emers bracht het publiek in de juiste stemming waarna onze stadsorganist Arjen Leistra samen met DJ-toetsenist Beau Zwart traditie en toekomst wisten te verbinden. De hoofdact én publiekstrekker de 3 J's met leadzanger JAN Dulles sloten de middag feestelijk af met een mooie groepsfoto.

Deze evenementen zouden niet mogelijk zijn geweest zonder de vele vrijwilligers die de Sint Janskerk rijk is. Daarnaast gaat onze dank uit naar de steun van Stichting De Groot Fonds, Fonds Schiedam Vlaardingen en Stichting Zijn.

2. Verduurzaming kerkgebouw

Het verduurzamingsproces van het gebouw verloopt gestaag en grotendeels zonder dat de gebruikers daar veel van merken. In het voorjaar van 2025 zijn zes boringen, van ieder 200 meter diep, in de tuin uitgevoerd voor het benutten van bodemwarmte. Dit was een omvangrijke operatie, waarbij onder meer de toegangspoort moest worden gedemonteerd en een gemetselde pilaar moest worden afgezaagd en tijdelijk opgeslagen. Daarnaast waren uitgebreide voorzieningen nodig om schade aan bestrating en keermuur te voorkomen. Ondanks deze maatregelen ontstond schade aan de keermuur. Het duurde lange tijd voordat de verzekering van de boorfirma akkoord ging met herstel. Inmiddels is het gras weer groen en zijn de sporen van de werkzaamheden nauwelijks meer zichtbaar.
Na de zomer van 2025 is gestart met het koppelen van de bodemwarmte aan het cv-systeem. Het bestaande cv-systeem was technisch afgeschreven; van de oorspronkelijke drie ketels functioneerden de laatste twee jaar nog slechts twee. Dankzij het ontwerp van JF Engineering, de uitvoering door De Combinatie en de begeleiding door Corné Otterspeer van EnergieAnnoNu is een compacte nieuwe installatie gerealiseerd in de stookkelder. Daarbij is ruimte vrijgehouden voor eventuele toekomstige uitbreiding met energieopslag.
Bij de ingebruikname deden zich enkele kinderziekten voor. De installatie viel enkele zondagen uit, waardoor kerkgangers tijdelijk hinder ondervonden. Ook de bestaande hete-lucht-installatie begon onverwacht te haperen en leverde minder warmte dan gebruikelijk. Inmiddels functioneert alles naar wens. Stedin heeft de gasaansluiting inmiddels verkleind van grootverbruiker naar kleinverbruiker, wat alleen al aan vastrecht een jaarlijkse besparing van enkele duizenden euro's oplevert. De verwachting is dat de nieuwe installatie binnenkort volledig op orde is en het gebouw vervolgens 20 tot 25 jaar van warmte kan voorzien, waarbij aardwarmte en de warmtepomp een aanzienlijk deel van de benodigde energie leveren.

Hiermee is het project nog niet ten einde. In 2026 staan de volgende onderdelen van de verduurzaming op de agenda:
Installatie van infrarood panelen aan trussen die gelijk zorgen voor een flexibel gebruik bij evenementen.
Toevoegen van zonnepanelen op de middelste daken en daarbij het oprichten van een regionale energiegemeenschap met derden om met de toekomstige afschaffing van de salderingsregeling toch een financieel haalbare casus te creëren. Voor de kerk betekent dit dat zij in de zomer producent van elektriciteit wordt en in de winter de warmtepomp kan laten draaien op ingekochte elektriciteit uit de energiegemeenschap.

Het doel is om het volledige verduurzamingsproject eind 2026 af te ronden. Daarmee komt na ongeveer vijf jaar een grensverleggend project tot een einde, waarin verschillende technische, organisatorische en financiële uitdagingen en tegenslagen zijn overwonnen.

3. Onderhoud

Naast de vele werkzaamheden voor de verduurzaming van het pand is de uitvoering van het onderhoudsplan dat met Bureau Polderman in 2025 is opgesteld doorgezet met:

- Vernissen van de Zuiddeur.
- Het schilderen van de luiken en lambrisering in de consistorie.
- Reparatie van de natuurstenen vloer.

In de Grote of Sint Janskerk is er ook altijd wat te doen als het gaat om het klein-onderhoud van het gebouw. Het maandelijks medewerkers-overleg onder leiding van de voorzitter en beheerder voorziet in de organisatie en de uitvoering van het onderhoud door middel van een klussenlijst die zoals elk jaar weer even hard wordt aangevuld als wordt afgestreept.

4. Wat gebeurde er verder in de kerk?

Een vast evenement in de Sint Janskerk is de jaarlijkse Mevobazar in het laatste weekend van september. 26 september was het zover en gingen de deuren om 10 uur open en stroomden de mensen naar binnen om te kijken of er iets van hun gading bij was. Tijdens de lunch kon men genieten van het optreden van het blazerstrio Fafkla.
Het bleef tot het einde toe druk in een goede sfeer. Nadat de deuren gesloten waren is er met zijn allen opgeruimd en de kerk klaar gemaakt voor de zondagsdienst. Het resultaat mocht er wezen. Na telling bleef er een nettoresultaat van € 7784,90 over.

Kunst in de kerk
De grote of Sint Janskerk is in 2025 weer een kunstwerk rijker geworden. Op 1 december onthulde onze burgermeester Dhr. H.M. Bergmann het Liduinaraam. Het glaskunstwerk is een geschenk van de PKN aan de kerk ter ere van het 600-jarig bestaan.
Tijdens de zomermaanden organiseerde Cultureel Forum Schiedam een tentoonstelling van werken van Barbara Broekman. Zij maakt monumentaal textielwerk en voor deze expositie heeft ze een tapijt ontworpen van 22,5 meter lang. De opening geschiedde door Anne de Haij, directeur van het Stedelijk Museum Schiedam.
Het kunstwerk Troost van Aldo Hoeben, dat te vinden is in het voorhof, werd hersteld na een schade opgelopen tijdens een evenement.
En met de opbrengst van de Mevo bazaar is het glaskunstwerk van Henderickx voorzien van verlichting.

Muziek in de kerk
In 2025 is een onderzoek uitgevoerd naar de historische lagen van het schilderwerk van de orgelkas. Daaruit bleek dat de kas meer dan een eeuw lang geheel wit is geweest. Het huidige uiterlijk dateert van na 1945. In het plan voor de aanpak van de orgelkas zullen ook de werkzaamheden aan het herstel van verschillende houten onderdelen zoals de balustrade, de ornamenten rond de toegangsdeur en de parketvloer worden opgenomen. De uitvoering wordt verwacht in 2027.

Ook is de kerk dit jaar een prachtige vleugel rijker geworden. Onze kleine vleugel is met De Ark geruild voor een groter Ibach vleugel.
Daarnaast verzorgde Stichting Muziek Grote Kerk circa 8 orgelconcerten met gastorganisten.

Externe activiteiten
Ook wisten vele organisaties en private partijen dit jaar weer onze kerk te vinden voor hun evenementen. Eén van de hoogtepunten dit jaar was het uitreiken van de Geuzenpenning door Z.K.H. Willem Alexander. Naast de jaarlijks terugkerende activiteiten als Koningsdag en de Matthäus Passion vonden dit jaar zowel de nieuwjaarsreceptie van de gemeente Schiedam als de opening van 'Schiedam 750 jaar' plaats in onze 'huiskamer van de stad'. De exploitatie van ons gebouw als evenementenlocatie vormt ondertussen een solide basis voor de instandhouding van het oudste gebouw van Schiedam.

In de media
De vele festiviteiten rond het 600-jarig bestaan van de kerk zijn niet onopgemerkt voorbij gegaan. Zo stond er onder de kop 'Schiedams oudste kerk ademt historie' een mooi artikel in het Reformatorisch Dagblad van 19 juni 2025 en verschenen zowel de grondboringen voor de warmt-koude-opslag als Klanken voor Jan en Alleman op lokale én landelijke televisie.

5. Beleid

Evenals in de voorgaande jaren richt het beleid van de stichting zich voornamelijk op drie gebieden:

1. Een zo ruim mogelijke openstelling van het kerkgebouw.
2. Het beschikbaar stellen van de kerk ten behoeve van en eventueel het meedoen aan uiteenlopende stedelijke activiteiten en evenementen.
3. Zo vaak als mogelijk de kerk verhuren teneinde voldoende middelen te verkrijgen om deze 'Huiskamer van de stad' in goede staat te houden en de onderhouds- en exploitatiekosten te kunnen betalen. Daarbij hanteert het bestuur als criterium dat activiteiten waarvoor de kerk wordt verhuurd, naar het oordeel van het bestuur, niet strijdig zijn met de aard en waardigheid van het gebouw.

6. Vrijwilligers

De openstelling van de kerk in 2025 is een feestelijk en druk gebeuren geweest. Het vieren van de evenementen van zowel 750 jaar stadsrechten Schiedam als 600 jaar Sint Janskerk, hebben meer bezoekers getrokken dan het jaar daarvoor. Daarnaast trok de informatiebalie en verkoop van tweedehands boeken en cd's veel belangstelling, zodat we met de vrijwilligers kunnen terugzien op een mooi, druk en succesvol seizoen.
Naast de openstelling hebben onze vrijwilligers zich ingezet voor vele evenementen en (onderhouds-) klussen in zowel gebruik als onderhoud van ons gebouw. Zonder deze inzet zou de kerk er niet zo mooi op én bij staan als dat ze vandaag de dag doet.

Op de jaarlijkse nieuwjaarsborrel worden de vrijwilligers door het bestuur in het zonnetje gezet en bedankt door middel van het (bijna traditionele) stamppottenbuffet. De vrijwilligers vormen het fundament onder de Stichting Sint Janskerk en het bestuur is hen allen uiterst dankbaar voor hun immer tomeloze inzet in 2025.

Ons vrijwilligersteam heeft behoefte aan frisse aanwas. Dus namens het bestuur aan allen de vraag: kent u nog enthousiaste lieden met een hart voor monumentaal Schiedam? Vraag ze om zich bij onze fantastische groep aan te sluiten. Zonder de gastheren en -vrouwen kan de kerk niet elke middag van april tot eind september voor iedereen open zijn!

7. Samenstelling bestuur

Het bestuur in 2025 bestaat uit:
Huib Sneep – voorzitter
Janny Verhoeven - secretaris
Luuk Ruys - penningmeester
Ini Hemminga
Hugo Boogaard
Andrea van Hengel
Myrte Janse

Beheerder
Paul van Wijngaarden

8. Jaarrekening 2025

Balans per 31 december 2025

	2025	2024
Activa:		
verbouwingen en aanpassing	18.389	18.389
inventaris/kunstwerk	13.452	6.464
verduurzaming	322.594	36.622
Vorderingen (vnl. huur)	21.067	39.053
liquide middelen	166.007	166.269
	541.509	266.797
Passiva:		
werkkapitaal	97.283	100.028
voorzieningen	195.000	138.267
restauratiefonds SIM	24.506	10.246
vooruit ontvangen	214.247	
renteloze lening Voorhof		
te betalen posten	10.473	18.256
	541.509	266.797

Verlies- en winstrekening 2025

	begroot 2025	uitkomst 2025	uitkomst 2024
Inkomsten:			
buffet		8.714	15.454
af: inkoop		-6.924	-9.312
	3.500	1.790	6.142
concerten	5.000	2.400	2.500
huur Protestantse gemeente	37.500	38.374	37.148
verhuur kerk	67.500	66.037	68.313
bazaar	4.500	7.077	5.428
subsidie Nat. Restauratiefonds	5.171	28.235	5.171
subsidie gemeente Schiedam	15.000	15.000	15.000
rente		718	444
overige inkomsten	6.500	10.365	10.250
	144.671	169.995	150.396
Uitgaven:			
onderhoud	15.000	26.424	29.773
energie	40.000	27.155	30.532
verzekeringen en belastingen	12.000	13.558	13.566
afschrijvingen	3.000	2.401	3.472
overig	1.500	4.048	3.085
	71.500	73.587	80.428
kosten bedrijfsleider	54.500	65.900	62.022
vrijwilligers	500	1.406	1.088
overige beheerskosten	10.000	6.350	6.700
	136.500	147.243	150.237
Operationeel resultaat	***8.171***	***22.752***	***159***
incidentele baten en lasten		-1.416	985
jubileum		-9.820	
mutaties voorzieningen	-5.171	-14.260	-509
resultaat	***3.000***	***-2.745***	***635***

Toelichting op de jaarrekening 2025

Algemeen:

De stichting is notarieel opgericht op 27 juni 2011 en per 1 januari 2012 is de stichting daadwerkelijk gaan functioneren. Per 1 januari 2012 heeft de Protestantse Gemeente te Schiedam aan de Stichting Sint Jan een bedrag van € 50.000, - ter beschikking gesteld, zijnde een bedrag voor het opstarten en in stand houden van de stichting en haar activiteiten. De Stichting Sint Jan gebruikt dit bedrag als werkkapitaal. De eventueel uit de activiteiten voortkomende baten worden toegevoegd aan het werkkapitaal. Vanuit dit werkkapitaal zal allereerst bijgedragen worden aan de instandhouding van het kerkgebouw; hierover wordt gesproken tijdens het voortgangsoverleg zoals genoemd onder Art.4.3 van het convenant tussen de Kerk en de Stichting Sint Jan. Ook kan, indien de Protestantse Gemeente te Schiedam, de Stichting tot instandhouding Grote-of Sint Janskerk en de Stichting Sint Jan het erover eens zijn dat de financiële toestand het toelaat, de vergoeding voor het kerkelijk gebruik worden bijgesteld. In 2015 heeft de oplevering van de klokkenluiders woning plaats gevonden en heeft het Kerkelijk Bureau er zijn intrek in genomen. De vrijgekomen Waag is na verbouwing begin 2016 verhuurd aan de Stichting Promotie Schiedam.

De balans:

Verbouwing en aanpassing

Dit betreft de niet door subsidies gedekte kosten van de Voorhof, de boekwaarde van een kunstwerk en aangeschafte inventaris. De geactiveerde aanloopkosten klimaatbeheersing zullen in 2026 verminderd worden met de toegezegde subsidies en bijdragen. De in 2025 hiervoor ontvangen subsidies zijn verantwoord onder vooruit ontvangen posten.

Werkkapitaal

Het negatieve resultaat is in mindering gebracht op het werkkapitaal.

Voorzieningen

De stichting is verantwoordelijk voor het onderhoud van het gebouw. De voorziening betreft een reservering voor de vervanging van de Cv-installatie en inventaris.

Van de geliquideerde stichting de Belangen werd € 65.000 ontvangen voor het onderhoud van kerk en orgel.

Restauratiefonds

Het rijk heeft voor het in stand houden van het gebouw voor de periode 2025-2030 een bedrag van € 296.507 als subsidiabel vastgesteld.

Het subsidiepercentage is 60% ofwel € 177.904. Hiervan wordt 90% in zes jaarlijkse termijnen betaald.

Verlies- en winstrekening:

Van invloed op het resultaat waren de mutaties voorzieningen en het saldo kosten 600-jarig bestaan van de kerk.

Inkomsten

Huren	**2025**	**2024**
Verhuur derden	71.613	72.289
doorberekende kosten	-15.285	-14.680
	56.329	57.609
Verhuur orgel	409	1.720
verhuur Waag	19.297	18.644
huur klokkenluiderswoning	-9.998	-9.660
	66.037	68.313

De overige inkomsten komen uit subsidies, giften, sponsoring zakenvrienden en de verkoop van brochures en kaarten.

De bedrijfsleider is een werknemer van de Protestantse Gemeente, de kosten hiervan worden doorberekend.

De vrijwilligers worden regelmatig bij gepraat over de ontwikkelingen.

De overige beheerskosten zijn onder meer telefoonkosten, onderhoud website, abonnementen, kosten betalingsverkeer e.d.